

לה. הדרגים לא הגיעו. למחרת הימתנו עד הצהריים. לפתע בקע בקשר קולו של "ברן" השואל את המגיד: "האם אייל נמצא אצלך?" ישבתי על הצריח ושמעתי מספר חברי. הנחתי את המפה וניגשתי בהרגשה קשה לטנק המגיד. היי חברה עיקר: "אייל חביא חבילות, אבא שלך נמצא כאן". מיד הופיע ג'ים ולקח אותי. אמר "ברן": "יוסי נהרג ורן אחיו פצוע". יוסי הרי זה יוסף. את יוסף אהבתי. לא אהב שקראו לו יוסי. יוסף, אה אהב ודואג מלא חוכמה. עיניים נוצצות משגעו. שעות רבות בילינו יחד בתור מורת. היסים הדוקים נוצרו בינינו. שיי חות ארוכות ונהדרות. יוסף היה פוצח בשירה ואני מצטרף אליו. היינו ממקדים מבט, והאורגן היה מתחזק, והתופים היו מתחזקים. והיתה הרמוניה, והיו דמעות. והיה לב אחד. כליך חם, כל כך נהדר. כליך אושר לרגע, כליך שמח וכליך עצוב. זה היה טירוף... העצמה ההצעה, הצלילים, ההרמוניה... יוסף...

בן עשרים ותשע. נולד בבית-השיטה. בנם של חנוס ותיקוה שריג. בן עשר החל ללמוד נגינה על פסנתר. בערבני חורף סוערים היה הולך במגפיו לצריף הנגינה הבודד והעוזב. נפש סוערת. תמיד ליווה קשרי אהבה. נותן. מנגן. מעבד. שר. כותב. עובד בחרושת מתכת. אוהב את הציבור בשימחתו.

שירים על מות. שירים על יוסי. שירי רים על אהבות:

מותי בא לי פתע.
כאחד האדם ידעתי כי קרב,

המגיד מספר: "את מיכה הכרתי רק בשם ובפרצוף. המ"פ שלו אהב אותו. תמיד הזכירו אותו בכינוס קצינים. מה בחורים שנותנים את הטון בחברה".

לפידאש בוער. חברים מספרים על מיכה. איך עבד שלושה ימים במוסק על משאית, לפני שהקבוצה שלו יצאה לטיול, אפילו שידע שהוא לא יסע עליה. מספרים על הימים הראשונים שלו בצבא. בתחילה היה קשה. אחר-כך התחיל להסתדר. תמונה של מיכה. שיער שחור. משקפיים. צחוק בריא. אהב לאכול. פירק כל מיני חלקים. מיכה. לפידאש בוער.

חבר מספר על מיכה בצבא: "ביום ראשון למלחמה בחזית הדרומית. בערך בעשר בלילה, עוד היינו בקו השני. אני הייתי בקו הקידמי יותר וחטפנו פגיעה. כל הצוות יצא בעצמו מן הטנק והתחלנו לרוץ אחורה לעבר הטנקים שלנו. טיפסתי על הטנק מאחור ונתתי לו מכה על הראש. היתחבקו כמו משוגעים. עוד זרי סיפר לי אחר כך שהם חטפו פגיעה בטנק. היה מפקד טנק טוב. כל דבר שיהיה נוגע בו — היה מסתדר מעצמו. היה חדש בפלוגה. קצת שקט בהתחלה, אבל אהבנו אותו. לפעמים היינו מקלקלים בו כוונה את הפנסים הקטנים של הטנק, רק בשביל לראות איך הוא מתקן אותם. הוא היה אשף התיקונים".

מספרים כיצד נהרג: "הגודו היה בר קווים, מול תעלת-סואץ. ניכנס מיד לי קרב. מכת"אש חזקה ביותר. רק חמישה טנקים נשארו שלימים, אבל תוגבר והמ

אג. בית-ספר לטיס. עמד בכל המיבחנו העיוניים. נכשל במעשי. התלכטיות עם השחרור. לא ידע אם לצאת מן הקיבוץ. תקופת נסיון. נמשך לפרדס. מצא שוב את מקומו. ממיסדי הדיסקוטק בקיבוץ. מדריך בבית-הספר. לא יכול להשתחרר מן הטיסה. ביקש להוציא רשיון אורחי. בקשתו אושרה. עמד לצאת מהמשק אחר רי החגים. לא זכה.

מספרים על הקרב. המשימה: לפרוץ את הקווי המצרים שממזרח לתעלה, לי הגיע לתעלת-סואץ מצפון לאגם המר הי גדול, ולאפשר הקמת ראש-גשר לכיבוש הגדה-המערבית של תעלת-סואץ. עם חששי כה יוצאים לקרב. פריצה אל גדות האגם המר. מגיעים לצומת. טיל "שמל" בצריח הטנק של גרשון. כל שלושת אנשי הצוות נהרגו. נהג נעדר.

בימים האחרונים כתב גרשון: "להור רים שלומות! זה שבוע שאנו יושבים אל מול בני-דודינו. קצת רבנו אבל בדרך כלל לילינו שקטים. גם הם די עדינים. אנחנו מרגישים טוב, הושבים המון על הבית ואני חושב שאחם, סך הכל, סובלים יותר ממני. ועד שניפגש מסור ד"ש לי קרן, צפריה ולשאר ששואלים עלי, רי ידידי האחרים. שלכם גרשון".

לפיד אש שביעי: משה

משה, קצין תותחנים, הצטרף לי פלוגת שיריון. לחם בגזירה הצפרי נית באזור קנטרה, מול הארמייה השנייה. יום חמישי. משה בטנק המ"פ. הפלוגה יחתת אש מצרית כבדה. חלק מאנשיה נפגעים. משה מדווח כי 2 מפקדים ניפג געו. שלושה טנקים שנשארו כשירים נעים לאחור. הפצצה עלידי מיגים. הטנקים עולים באש. רוב האנשים שהיו בהם נפי געו. מהטנק של משה נחלץ רק הנהג. הטנק השרוף נשאר בשטח ההפקר.

נולד ב'46. בן להורים שהגיעו ארצה בספינת מפעילים. ארבע שנים חי במיש גברעם. נישא לשלומית. חזר לבית-השירי טה ובנה בית משותף. אוהב טבע. מת רשם וער. מתמודד עם אתגרים ומצא סיפוק.

"המעלמה תפשה בלורית בנינופה, קלטה זיוו של מצח נגה קמרונו וכמו ציוותה לרשום לעד את פני הנער טרם ייעלמו בצהר שיריונו..."

"כמה שמחנו כשהחליטו שלומית וזמשה לבנות פה את ביתם. כמה טוב היה לי הוריו. צעדי התאקלמות ראשונים. והנה אותה קריאה בהולה. והוא מתייצב עם חבריו כמו בימים עברו."

מתוך המיכתבים ששלח למשפחתו עיר לה תמונת חיי בני דורו: השירות בצבא. מילחמת ששת-הימים. מילואים במלחמת-ההתשה בסיני. חוויות של משק-ספר מופ-גז. רק במלחמת יום-כיפור לא הספיק לכתוב. יצא, זמאו לא נתקבל ממנו דבר.

לפיד אש שמיני: יחיאל

יחיאל נולד באפריל 1948, שלושה שבועות לפני הקמת המדינה ושבוע אחד לפני כיבושן של טבריה וחיפה ו לפני שיחרור הכביש המוליך מבית-השירי טה לבית-החולים בעפולה. בלורית, כיום משק יזרעאל, ישבו פורעים ערביים, אשר צלפו ללא-הרף על כל מכונית שעברה בכביש. אפשר היה לנסוע רק במכונית משוריינת בפני כדורים, ומכונית כאלה היו רק בידי המישטרה שמישכנה היה במקום שכיום הוא כלא שאטה.

מספרת אמו: "בליל-שבת החלו סימני לידה. פנינו למישטרה. כדי לקבל משורייני שיעיבר אותי לבית-החולים. התשובה היי תה, כי רק למחרת בבוקר ייצא המשורייני לדרך. אז הוחלט להכין הכל בבית, כדי לקבל כאן את התינוק, ואמנם יחיאל נולד בחדר-החולים, בשעת בוקר, שעתיים לפני שהמשורייני אמור היה לצאת לדרך. קראנו לו יחיאל, על שם אחי הצעיר, אשר נפל בגשר-הזינו בליל פיצוץ הגשר, רים, והוא בן שמונה-עשרה שנים. יחיאל בני — נולד במלחמה, ובמלחמה בא עליו המוות, כשהוא נותן נפשו על הי מדינה, שגילה כגילון."

המילחמה תפסה אותו באנגליה. כאשר הבין משידורי הרדיו, שחשפם זאת אמנם (המגיד רומנו 26)

משה

יחיאל

יחי

נמרוד

נופלים

שיך בלחמה. בקרב על ראש-הגשר, בר פריצה למערב התעלה. נהרג.

לפיד אש שישי: גרשון

ת גרשון אהבתי נורא. הוא היה חבר טוב שלי ושיי חקתי איתו הרבה. עכשיו הוא מת.

כבר מתו לנו חברים כמיספר האצי בעות ביד שלי. זה נורא עצוב. אני נר כרת בשיר, נחמן מברצלב היה אומר לא להתיימש כי הגיע עת קשה רק לשמוח. יש ואני לא יכולה לשמוח, כי זה נורא עצוב לי שגרשון מת וכל שאר החיילים של הארץ שלנו.

דורית המאירי, בת 6. עוד לפיד ועוד לפיד. תמונה אדומה אדומה. מיסדר הנופלים. אנשים באדם. המקהלה שרה. שירו של חיים חפר, מיסי דד הנופלים. פסנתר מנגן. יזכור. האנ-שים עומדים.

"פתאום נכנס לי ג'וק לראש, שאלה מזורה כזאת. מדוע פתאום הפסיקו לכי תוב את התנ"ך? אחרי בית שני לא הפסיק העם היהודי להתקיים. למה לא מצרפים את זה לספר היפה הזה? די אני עייף ומבולבל." נולד באוגוסט 49. נעים הליכות. דר

גרשון

ושבע חייתי. בתום, בעו ובתיארת. בכחול ובירוק, ובטעם המיסטוריון וחדבש של היפה.

מותי בא לי פתע ואני זוכר, אם ברעם האש, או בין קירות הפח הזועקים, או שמא בלבן-לבן הדומם לבסוף. עכשיו אני איני זוכר.

אמו לוחשת. בשקט אלוהי. מזכירה את שם בנה. לוחשת בוכיה. לוחשת ובוכה. כרבים אחרים התהיי גם אני על יוסף שידע כה הרבה על מוסיקה קלאסית והי אותה בעמקות. כיצד זה הוא משקיע מאי מצים זמן בתזמורת. האם אין זה ביו-בון עצמו לדעת?

"עודני שומעת את קולו ורואה את עיניו העצובות, אמא אין לך מושג איי זה חווייה משכרת זו להרקיד ולשמש מאות אנשים קרובים וזרים לי ולהיות באותו זמן כליך בודד ועצוב. ועוד דבר, דעי לך שמעולם לא ניגנתי אפילו פעי מיים יצירה באותו האופן... וגדם." יוסף עבר את כל התופת שבגולן תוך החלפת שלושה טנקים שנפגעו. ביום רביעי אחר-הצהריים נפגע ונהרג עלידי טנק אויב בלחמה לכיבוש רכס המוצי-בים, וכאלו ניבא את מותו: לעת זקנה אחיה באפורים לפני חברי אינם, ומכרי — שמות באבן, כשירבו לבלי שאת האבנים האלה, אז אבוא בקהלם, אסגר ומותי דממה.

לפיד אש חמישי: מיכה

ה ורים וכולם שלום! דאגותיכם לשוא. הכל בסדר בניתיים. אני בריא ושלם ומרגיש בסדר. מתגעגע מאוד הביתה. בתקווה בקרוב. שלכם מיכה.

הורים שלום! אני רשע אני יודע. אבל לא תמיד אפשר לשלוח מיכתב, וגם לא תמיד אני זוכר לכתוב את התאריך. הגלויה הקור דמת היתה מה-10. הכל בסדר ואני עייני מרגיש טוב. להתראות מיכה. המיכתבים האחרונים. מיכה. לילד גדות. אח קטן ואמיץ. רוכב על סוס. יורד עם תלת-אוסן במדרגות הכית. חוש טכני מעולה. שנתיים בקנדה. מגדל חיות. ידי הנהב.